ПРОГРАМА ГУРТКОВОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

«English with Chicky: граємо, говоримо, відкриваємо»

Для дітей молодшого та середнього дошкільного віку (3–5 років)
Термін реалізації: вересень — травень.
Форма організації: дистанційна.
Періодичність: один раз на тиждень.
Орієнтовний обсяг: 36 тематичних зустрічей.
Методична основа: Базовий компонент дошкільної освіти, комплексна освітня програма «Дитина», методичні підходи парціальної програми «Tip Top English».

1. Пояснювальна записка

Сучасна дошкільна освіта спрямована на всебічний розвиток особистості дитини, формування її комунікативної компетентності, пізнавальної активності, творчого потенціалу та відкритості до культурного й мовного різноманіття.

Раннє ознайомлення з англійською мовою є одним із засобів розширення пізнавального досвіду дошкільнят, розвитку слухової уваги, пам'яті, мовленнєвого наслідування та здатності спілкуватися в різних ігрових ситуаціях.

Особливого значення набуває організація англомовної діяльності в різновіковій групі, де одночасно навчаються діти 3–5 років. Такий формат потребує диференційованого підходу, що враховує відмінності в мовленнєвому розвитку, тривалості довільної уваги, пізнавальних інтересах та можливостях самостійного виконання завдань.

Авторська програма гурткової роботи «English with Chicky: граємо, говоримо, відкриваємо» розроблена для створення доступного, емоційно комфортного та ігрового англомовного середовища, у якому дитина поступово знайомиться з англійською мовою через слухання, рух, наслідування, взаємодію та практичну діяльність.

Програма ґрунтується на комунікативно-ігровому підході, принципах природного засвоєння мови та використанні методів, характерних для раннього іншомовного розвитку.

Її особливістю є наскрізний ігровий персонаж — курча Чікі (Chicky), яке супроводжує дітей протягом навчального року, створює мовленнєві ситуації, запрошує до ігор, спонукає до активних дій і допомагає долати невпевненість під час перших спроб іншомовного спілкування.

Кожна зустріч із Чікі — це окрема завершена пригода, побудована навколо конкретного мовленнєвого завдання. Діти не просто запам'ятовують англійські слова, а використовують їх для виконання ігрових дій: знайти, показати, обрати, назвати, попросити, привітатися, подякувати або висловити власне вподобання.

Програма передбачає поступове ускладнення мовленнєвого матеріалу відповідно до вікових можливостей вихованців.

Для дітей 3–4 років провідними залишаються слухове сприймання, наслідування, невербальне реагування, виконання простих інструкцій та повторення окремих слів.

Для дітей 4–5 років передбачається поступове формування вміння використовувати знайомі слова у коротких мовленнєвих конструкціях, відповідати на прості запитання та брати участь в елементарних діалогах.

Реалізація програми в дистанційному форматі передбачає використання інтерактивних презентацій, аудіоматеріалів, пісень, коротких відеофрагментів, рухливих ігор, наочності та предметів, доступних у домашньому середовищі дитини.

Зміст гурткової роботи не орієнтований на формальне засвоєння граматичних правил, читання чи письмо англійською мовою. Основний акцент зроблено на позитивному першому мовленнєвому досвіді, розвитку розуміння усного мовлення та формуванні бажання спілкуватися.

2. Актуальність програми

Актуальність програми визначається необхідністю створення сучасних, доступних та ефективних умов для раннього іншомовного розвитку дітей дошкільного віку.

В умовах дистанційного навчання особливого значення набувають освітні форми, які забезпечують активну участь дитини, підтримують її інтерес і не перетворюють заняття на пасивний перегляд екрана.

Гурткова робота з англійської мови дозволяє поєднати мовленнєвий розвиток із руховою активністю, творчістю, грою, сенсорним пізнанням та емоційним спілкуванням.

Використання наскрізного персонажа Чікі сприяє створенню стабільного емоційно позитивного середовища. Дитина поступово звикає до звучання англійської мови, упізнає знайомі мовленнєві конструкції та набуває впевненості у власних можливостях.

3. Мета програми

Формування початкової іншомовної комунікативної компетентності дітей 3–5 років шляхом залучення до інтерактивної ігрової діяльності, розвитку слухового сприймання англійського мовлення, засвоєння доступних мовленнєвих моделей та створення позитивної мотивації до іншомовного спілкування.

4. Завдання програми

Навчальні

- Формувати інтерес до англійської мови як засобу спілкування.
- Розвивати здатність розуміти на слух знайомі слова, прості запитання та інструкції.
- Збагачувати пасивний і активний словниковий запас відповідно до вікових можливостей.
- Ознайомлювати з елементарними мовленнєвими конструкціями для привітання, прощання, прохання, подяки та називання предметів.
- Створювати умови для практичного використання англійських слів у знайомих ігрових ситуаціях.

Розвивальні

- Розвивати слухову увагу, пам'ять і здатність розрізняти звукові особливості іншомовного мовлення.
- Удосконалювати мовленнєве наслідування, артикуляційну рухливість та інтонаційну виразність.
- Розвивати пізнавальну активність, спостережливість, уяву та образне мислення.
- Формувати здатність співвідносити слово з предметом, зображенням, рухом або дією.
- Розвивати координацію рухів через поєднання мовлення, музики та рухових вправ.

Виховні

- Виховувати доброзичливе ставлення до інших учасників спілкування.
- Формувати впевненість у власних можливостях.
- Підтримувати позитивне ставлення до мовного й культурного різноманіття.
- Розвивати готовність брати участь у спільній діяльності.
- Створювати ситуації успіху для кожної дитини незалежно від темпу засвоєння мовного матеріалу.

5. Принципи реалізації програми

Принцип природовідповідності. Зміст, форми й методи роботи добираються відповідно до вікових та індивідуальних особливостей дітей.

Принцип ігрового навчання. Нові слова та мовленнєві конструкції засвоюються через цікаві й емоційно привабливі ігрові ситуації.

Принцип комунікативної спрямованості. Англійська мова використовується для виконання конкретних дій і вирішення доступних дитині комунікативних завдань.

Принцип наочності та багатосенсорності. Слухове сприймання поєднується із зоровими образами, рухами, жестами та практичними діями.

Принцип повторюваності й поступовості. Знайомий мовний матеріал систематично повторюється в нових ситуаціях із поступовим ускладненням.

Принцип диференціації. Діти різного віку беруть участь у спільній діяльності, але мають різні за складністю способи виконання завдань.

Принцип емоційної безпеки. Дитина має право спочатку слухати, спостерігати або відповідати невербально, поступово долучаючись до активного мовлення.

Принцип доступності дистанційного навчання. Освітні завдання не повинні вимагати складного обладнання, тривалої роботи з гаджетами чи постійної допомоги дорослого.

6. Особливості методики навчання

Провідним методом є **навчання через дію — Total Physical Response (TPR)**, за якого дитина демонструє розуміння англійського мовлення за допомогою рухів, жестів або предметних дій.

Важливе місце посідають:

- **Story-based learning** — використання коротких ігрових історій із Чікі.
- **Songs and chants** — засвоєння слів через пісні, римівки та ритмічні повторення.
- **Learning through play** — мовленнєві ігри з предметами, картками та іграшками.

- **Visual support** — використання зрозумілої наочності й візуальних підказок.
- **Dialogic interaction** — поступове залучення до коротких мовленнєвих обмінів.
- **Recycling** — систематичне повернення до знайомої лексики в нових ігрових ситуаціях.

Методика передбачає чергування видів діяльності, підтримку дитячої ініціативи та використання позитивного підкріплення.

7. Організація гурткової роботи в дистанційному форматі

Гурткові зустрічі організовуються в синхронному дистанційному форматі з використанням доступних цифрових платформ.

Кожна зустріч має чітку сюжетну основу та передбачає активну участь дітей.

Педагог використовує презентації з персонажем Чікі, предметні й сюжетні ілюстрації, інтерактивні завдання, пісні та рухові вправи.

Для практичних завдань залучаються звичайні предмети, які дитина може знайти вдома: іграшки, кольорові предмети, м'ячі, кубики, картки та інші безпечні матеріали.

Безперервна робота з екраном обмежується відповідно до чинних санітарних вимог. Завдання, що потребують активних рухів або практичних дій, можуть виконуватися без постійного перегляду екрана.

Педагог забезпечує можливість участі дітей з різним рівнем мовленнєвої активності та враховує технічні умови родин.

8. Очікувані результати

Для дітей 3–4 років

Наприкінці навчального року дитина відповідно до індивідуальних можливостей:

- виявляє інтерес до англомовних ігор;
- упізнає знайомі слова в мовленні педагога;
- реагує на прості інструкції рухом або дією;
- співвідносить окремі англійські слова з предметами та зображеннями;
- наслідує знайомі звуки, слова, ритмічні фрази;
- бере участь у коротких піснях, руханках та ігрових ситуаціях;
- демонструє позитивне ставлення до іншомовного спілкування.

Для дітей 4–5 років

Наприкінці навчального року дитина відповідно до індивідуальних можливостей:

- розуміє знайомі англомовні звернення та інструкції;
- називає окремі предмети, ознаки й дії;
- використовує засвоєні слова в коротких фразах;
- відповідає на прості запитання з використанням мовленнєвих зразків;
- бере участь у нескладних ігрових діалогах;
- використовує знайомі слова для висловлення вподобань і простих прохань;
- виявляє ініціативу під час англомовних ігор.

9. Визначення результативності гурткової роботи

Оцінювання результативності здійснюється шляхом педагогічного спостереження за участю дітей у мовленнєвих іграх, виконанням інструкцій, реакцією на знайомі слова та поступовим розширенням самостійного мовлення.

Основними показниками є розуміння англійського мовлення, мовленнєва активність, використання знайомих слів і конструкцій, інтерес до діяльності та готовність взаємодіяти.

Результати фіксуються в індивідуальних картках спостереження з урахуванням віку та особистого поступу дитини.

Формальне тестування, порівняння дітей між собою та оцінювання за шкільною системою балів не передбачаються.

10. Підсумковий освітній продукт

Підсумковим продуктом гурткової роботи стане **«My First English Book» — інтерактивна книжка перших англійських слів і висловлювань**.

Вона може містити тематичні сторінки з ілюстраціями, дитячими творчими роботами, знайомими словами, короткими мовленнєвими моделями та ігровими завданнями.

Книжка відображатиме індивідуальний досвід участі дитини в гуртку та сприятиме подальшому використанню засвоєного матеріалу в родинному середовищі.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ГРАФІК РОБОТИ ГУРТКА
«English with Chicky: граємо, говоримо, відкриваємо»

Вікова категорія: 3–5 років | Навчальний період: вересень — травень | 36 занять (4 щомісяця) | Форма: дистанційна

Місяць	№	Тема заняття	Мовленнєвий матеріал	Ігрова діяльність із Чікі
Вересень	1	Hello, Chicky!	Hello! Hi!	Знайомство з Чікі, гра-привітання
	2	My Name Is…	I'm… What's your name?	Чікі знайомиться з дітьми
	3	Hello and Goodbye	Hello! Goodbye! Bye-bye!	Гра «Привітайся та попрощайся»
	4	Chicky Says	Stand up! Sit down! Clap!	Рухлива гра за командами Чікі
Жовтень	5	Red, Yellow, Blue	Red, yellow, blue	Чікі шукає кольорові предмети
	6	Colour Hunt	Green, red, yellow, blue	Кольоровий пошук удома
	7	One, Two, Three	One, two, three	Чікі рахує іграшки
	8	Chicky's Colour Party	It's red! One, two, three!	Кольорова вечірка Чікі
Листопад	9	My Toys	Ball, doll, car, teddy bear	Чікі показує свої іграшки
	10	Big or Small?	Big, small	Порівнюємо іграшки
	11	Where Is the Ball?	In, on, under	Чікі ховає м'яч
	12	Chicky's Toy Shop	A ball, please! Thank you!	Ігровий магазин іграшок
Грудень	13	My Body	Head, hands, legs, feet	Чікі вивчає частини тіла
	14	Let's Move!	Jump, clap, run, stop	Руханка разом із Чікі
	15	My Face	Eyes, ears, mouth, nose	Чікі складає веселий портрет
	16	Winter Fun with Chicky	Snow, cold, snowman	Зимові ігри Чікі
Січень	17	My Family	Mummy, daddy, baby	Чікі знайомиться з родиною
	18	How Do You Feel?	Happy, sad, angry	Чікі впізнає емоції
	19	My Home	House, door, window	Будиночок для Чікі
	20	Magic Words	Please, thank you, sorry	Чікі вчиться бути ввічливим
Лютий	21	Funny Animals	Cat, dog, rabbit, bird	Чікі знайомиться з тваринами
	22	Animal Sounds	Meow, woof, tweet	Відгадай тварину за звуком
	23	Animal Moves	Jump, run, walk, sleep	Рухаємося, як тварини
	24	Chicky's Animal Friends	It's a cat! It's a dog!	Ігрова зустріч друзів Чікі
Березень	25	Fruit Basket	Apple, banana, orange	Чікі збирає кошик фруктів
	26	Yummy!	Yummy! I like…	Чікі обирає улюблені фрукти
	27	My Favourite Food	Bread, milk, cheese	Що любить їсти Чікі?
	28	Chicky's Picnic	I like apples.	Пікнік із Чікі
Квітень	29	What's the Weather?	Sunny, rainy, windy	Чікі спостерігає за погодою
	30	Spring Colours	Flower, tree, green	Весняна прогулянка Чікі
	31	Let's Play Outside!	Run, jump, play	Рухливі ігри на майданчику
	32	Chicky's Spring Adventure	It's sunny! I see a flower.	Весняна пригода Чікі
Травень	33	My Favourite Toy	My favourite toy is…	Чікі розповідає про іграшки
	34	Chicky's Big Game	Повторення вивченої лексики	Інтерактивна гра з Чікі
	35	My First English Book	Знайомі слова та короткі фрази	Створюємо власну англійську книжечку
	36	Chicky's English Party	Hello! I like… Thank you! Goodbye!	Підсумкова святкова пригода Чікі